

linjer må gi seg selv etter fransens blir frem eller tilbake.

Terbovens vassdragskomite.

Av
Direktør
Lorentz Vogt

Den frifinnende dom over overingeniør Torp for hans vannfallsutbygning er ophevet, og det er vel da meningen, at han skal dømmes.

Dommen må i tilfelle få konsekvenser. Har det vært straffbart å bygge ut vannfall for tyskerne under okkupasjonstiden, kan dette ikke gjelde bare en enkelt mann eller et enkelt anlegg. Men hvad var situasjonen?

Sommeren 1940 blev opnevnt den såkalte Terbovens vassdragskomité med Terboven som formann og med tyske og norske medlemmer. De norske var direktør C. W. Eger, overingeniør Nissen og vassdragsdirektør Collet Holst. Angående opnevnelsen har direktør C. W. Eger i et møte 26. oktober samme år altså én måned og en dag etter 25. september opplyst, at de tre herrer var trådt inn i komiteen etter at de hadde fått ordre fra administrasjonsrådet. For Collet Holst's vedkommende hadde der ikke kunnet være noen tvil. Som embedsmann var han — fremholdt direktør Eger — forpliktet til å gå inn. De andre to hadde vært i tvil men hadde bøiet seg for henstillingen, da de mente, at de kunde gjøre nytte (for hvem?) i en sådan komité. Betraktningen er utvilsomt overensstemmende med den almindelige opfatning på den tid. Selv etter administrasjonsrådets tilbaketreden be-

fant man sig i samarbeidets tidrum. Direktør C. W. Eger var dessuten medlem av nevnden for industri og omsetning, hvis arbeide fortsatte. Den 26. oktober var videre bare fire dager etter den tidligere offere omtalte høsterettsdom av 22. oktober. Der var den gang intet som tydet på, at Høsterett skulde nedlegge sine hverv.

Om det arbeide som Terbovens vassdragskomité kom til å utføre foreligger der få opplysninger for almenheten. Vi vet dog av rapport av 22. februar fra nevnden for industri og omsetning, at der har vært et visst samarbeide med denne i forbindelse med jernverksplanene nord-på. Imidlertid vil det være riktig om dens arbeide kunde bli fremlagt. Forhåpentlig er dens arkiv i behold. Det vilde være beklagelig om også det skulde være forsvunnet.

Opnevnelsen av de tre norske medlemmer av Terbovens vassdragskomité skjedde med administrasjonsrådets samtykke — formentlig på dets foranledning. Saken er derfor fullt legitim, og der kan ingen bebreidelse rettes mot de tre for deres opnevnelse — sikkert heller ikke for deres arbeide. Når dens arbeide bør fremlegges, er det da heller ikke for å ramme disse, — men fordi det vil bidra til å klarlegge situasjonen til forsvar for andre. Selve opnevnelsen inneholder en legalisering av samarbeidet på dette felt.

Jeg må for øvrig tilføie, at jeg har en liten personlig interesse i denne sak. For noen måneder siden bebreid det stortingsmann Jacob Friis mig, at jeg hadde foranlediget komiteens opnevnelse og at jeg derigjennem hadde sikret Terboven som komiteens formann 30 000 kr. pr. år. At Terboven hadde hatt betaling som komiteens formann var mig helt nytt. At jeg hadde hatt noe med komiteens opnevnelse å gjøre, var positivt galt. Han opplyste at hans kilde var stortingsmann Johannessen fra Østfold. Denne henviste til en konferanse høsten 1940, hvor opplysningen skulde være fremlagt. Stortingsmann Wright hadde vært tilstede og kunde bevidne saken. Under en etterfølgende konferanse erklærte stortingsmann Wright at han ikke kjente noe til det hele. Dermed var man så langt.

Men har Terboven hatt betaling som komiteens formann? Er i tilfelle beløpet bevilget? Det skulde være rart å se protokollen. Den kan kanskje også i andre henseender få betydning for pågående saker.

102018

79.48

Tidens tanker

Anvendt psykologi.

Av professor dr. Erling Petersen.

Innviklete problemer er ofte svært enkle når man kommer til bunns i dem. Som f. eks. dette å stimulere produksjonen.

Send en stor flokk barn til skogen for å plukke bær. Fortell på forhånd at uansett hvor meget de plukker, skal de alle sammen få med sig f. eks. 10 liter bær hjem til eget bruk. Da skal man ikke forundre sig over at bærspannene er temmelig lette når barna vender tilbake etter endt dag.

Sett nu at man på forhånd forteller dem at hver enkelt skal få beholde akkurat den mengde bær han rekke å plukke i løpet av dagen. For de doynne vil det kanskje

ne troen på egne evner vil få ham til å øke sine anstrengelser. Resultatet av det vil snart synes i bærspannene. Denne gang vil utbyttet bli langt større enn både i første og annet tilfelle. Med en liten omkostning, nemlig på 10 liter bær, har man således opnådd en stor økning i bærmenngden, altså i produksjonen.

Dette var enkle eksempler fra et lite og lett oversiktlig område, nemlig bærplukking. Kan De se parallellen for produksjonslivet i sin almindelighet?